

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2023 m.d. Nr. V-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 19 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:
 - 2.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymą Nr. ISAK-V-663 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;
 - 2.2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. liepos 22 d. įsakymą Nr. ISAK-1549 „Dėl Mokyklos psichologo asistento pavyzdinio pareigybės aprašymo“;
 - 2.3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. liepos 22 d. įsakymą Nr. ISAK-1548 „Dėl Mokyklos psichologo bendrųjų pareiginių nuostatų“;
 - 2.4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymą Nr. ISAK-1522 „Dėl Psichologų kvalifikacijos ir išsilavinimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;
 - 2.5. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugpjūčio 20 d. įsakymą Nr. ISAK-1303 „Dėl Savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos psichologo pavyzdinio pareigybės aprašymo“.
3. N u s t a t a u, kad:
 - 3.1. šio įsakymo 2.2 papunktis įsigalioja 2026 m. rugsėjo 1 d.;
 - 3.2. šis įsakymas įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 dieną.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo, mokslo ir sporto ministro
2023 m. d. įsakymu Nr.

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato psichologinės pagalbos (toliau – Pagalba) organizavimą ir koordinavimą mokyklose, mokyklos psichologo funkcijas.

2. Pagalba teikiama ikimokyklinio ugdymo mokyklose, bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, įgyvendinančiose pirminio profesinio mokymosi programas, pedagoginėse psichologinėse tarnybose, taip pat ją teikia psichologinės pagalbos teikėjas, su kuriuo savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl Pagalbos teikimo. Pagalbos teikimo tvarką pedagoginėse psichologinėse tarnybose nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras Reikalavimų pedagoginių psichologinių tarnybų paslaugoms ir jų teikimo sąlygoms, ir jų darbo organizavimo tvarkos apraše, suderinęs su sveikatos apsaugos ministru.

3. Pagalbos paskirtį apibrėžia Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas. Psichologų tiesioginį ir netiesioginį darbą su Pagalbos gavėjais, tiesioginio ir netiesioginio darbo proporcijas nustato Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas.

4. Pagalbos gavėjai – mokiniai. Teikiant Pagalbą, bendradarbiaujama su mokinių tėvais, mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais.

5. Pagalba teikiama vadovaujantis Švietimo įstatymu, Psichologų profesinės etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos psichologų sąjungos suvažiavime 2017 m. gegužės 17 d., Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašu, patvirtintu švietimo, mokslo ir sporto ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-651/A1-455/V-1004 „Dėl Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo patvirtinimo“, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vaiko gerovės užtikrinimą, ir šiuo Aprašu.

6. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PAGALBOS MOKYKLOSE ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

7. Pagalbos teikimą savivaldybių mokyklose organizuoja ir koordinuoja savivaldybės vykdomoji institucija, kitų mokyklų – savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas). Teisės aktų nustatyta tvarka mokyklos vadovas atsako už Pagalbos prieinamumą ir jos teikimo organizavimą mokykloje, mokyklos psichologas – už teikiamos Pagalbos kokybę.

8. Pagalba Mokykloje mokiniui gali būti teikiama, kai kreipiasi šie asmenys: pats mokinys, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai.

9. Pagalbą mokykloje teikia mokyklos psichologas, kurio kvalifikacija atitinka Švietimo įstatyme nustatytus kvalifikacinius reikalavimus. Pagalba mokykloje teikiama lietuvių kalba. Tautinių mažumų mokyklose arba mokyklose, kuriose mokymas organizuojamas tautinių mažumų kalba, Pagalba gali būti teikiama tautinės mažumos kalba.

10. Visu darbo krūviu mokykloje dirbančio mokyklos psichologo pareigybė nustatoma ne

daugiau kaip 400 mokinių (esant galimybei ir atsižvelgiant į specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių dalį mokykloje – ir mažesniai mokinių skaičiui). Mokyklos psichologas, atsižvelgdamas į mokyklos vadovo ir (ar) pedagoginės psichologinės tarnybos vadovo mokiniams skirtos individualios Pagalbos apimtį ir pateiktas rekomendacijas dėl Pagalbos mokiniams teikimo, nustato mokykloje teikiamos Pagalbos prioritetus, pagal galimybes pasirenka teikiamos Pagalbos būdą, formą ir trukmę. Pagalbą mokyklos psichologas teikia atsižvelgdamas į ugdymo(si) kontekstą, siekdamas pašalinti kliūtis, kurios trukdo mokiniui prisitaikyti prie mokyklos aplinkos ir veiksmingai ugdytis. Darbo vietą, kurioje mokyklos psichologas atlieka netiesioginio darbo funkcijas, pagal galimybę susiderina su mokyklos vadovu.

11. Pirmus metus pagal Švietimo įstatyme numatytą paskirtą Pagalbą teikiančią psichologą kuruoja psichologas, turintis ne žemesnę kaip III kvalifikacinę kategoriją.

12. Pagalba mokykloje teikiama individualiai ir grupine forma. Individualiai Pagalbai teikti, t. y. psichologiniam vertinimui ir konsultavimui, mokyklos psichologui turi būti skiriamas atskiras darbo kabinetas, kuriame būtų rakinama spinta / seifas vertinimo instrumentams ir darbo dokumentams saugoti. Mokyklos psichologas aprūpinamas adaptuotais ir standartizuotais vaiko psichologinio vertinimo instrumentais ir kitomis būtinomis priemonėmis, atitinkančiomis darbo profilį.

13. Pagalba mokiniams mokykloje teikiama kontaktiniu būdu. Per karantiną, esant ekstremaliai situacijai, atsitikus ekstremaliai įvykiui ar įvykiui (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančiam pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, arba kai mokinyi dėl sudėtingos emocinės ar fizinės būklės negali nuosekliai dalyvauti kontaktiniame ugdymo procese (toliau – ypatingos aplinkybės), Pagalba mokiniams teikiama nuotoliniu ir (ar) kontaktiniu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei Pagalba mokiniams dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, Pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritetines sritis, peržiūrint veiklų atlikimo laiką mokyklos nustatyta tvarka.

III SKYRIUS MOKYKLOS PSICHOLOGO FUNKCIJOS

14. Mokyklos psichologo tiesioginio darbo funkcijos:

14.1. atlikti mokinio Pagalbos ir (ar) ugdymosi poreikių vertinimą:

14.1.1. nustatyti mokinio asmenybės ir ugdymosi galias, sunkumus ir problemas, susijusias su ugdymo(si) kontekstu;

14.1.2. atlikti psichologinį mokinio vertinimą vykdant pirminį ir (ar) pakartotinį specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimą;

14.2. konsultuoti Pagalbos gavėjus ir vesti jiems užsiėmimus:

14.2.1. numatyti tiesioginio poveikio būdus mokiniui, turinčiam psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų (taip pat ir smurtą patyrusiam ir smurtavusiam), ir taikyti psichologinio konsultavimo technikas;

14.2.2. konsultuoti mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl mokinio psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų, teikti jiems rekomendacijas;

14.2.3. šviesti mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos, mokinių psichologinių problemų prevencijos klausimais;

14.3. vykdyti psichologinių krizių intervenciją ir postvenciją, kartu su pedagoginių psichologinių tarnybų specialistais teikti Pagalbą mokiniams siekiant veiksmingesnio mokinio grįžimo į jam įprastą gyvenimo, funkcionavimo lygį.

15. Mokyklos psichologo netiesioginio darbo funkcijos:

15.1. bendradarbiauti dėl psichologinių problemų prevencijos įgyvendinimo mokykloje:

15.1.1. padėti mokyklos vadovui įvertinti psichologinių problemų prevencijos poreikį atliekant mokyklos bendruomenės grupių tyrimą;

15.1.2. padėti rengti prevencines priemones, parinkti ir mokyklos vadovui pasiūlyti prevencines programas, kurios gali būti įgyvendinamos mokykloje identifikavus psichologines problemas ir

priėmus sprendimus;

15.1.3. bendradarbiauti dėl prevencinių priemonių ir prevencinių programų, susijusių su psichikos sveikata, įgyvendinimo mokykloje;

15.2. bendradarbiauti, šviesti, teikti rekomendacijas dėl mokinių psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų mokyklos mokytojams ir kitiems su mokinio ugdymu ir (ar) švietimo pagalba susijusiems asmenims;

15.3. teikti ir gauti informaciją apie mokinius, turinčius psichologinių, asmenybės ir (ar) ugdymo problemų, suinteresuotiems asmenims / iš suinteresuotų asmenų ar institucijoms / iš institucijų teisės aktų nustatyta tvarka;

15.4. dalyvauti mokyklai atliekant aktualius tyrimus;

15.5. dalyvauti mokyklos Vaiko gerovės komisijoje;

15.6. tobulinti profesines kompetencijas, reikalingas mokyklos psichologo funkcijoms atlikti;

15.7. tvarkyti ir pildyti mokyklos nustatyta tvarka pagalbos gavėjų žurnalą;

15.8. koordinuoti individualaus ugdymo plano rengimą ar / ir įgyvendinimą, atlikti koordinuojančio asmens funkcijas;

15.9. vykdyti kitus mokyklos vadovo pavedimus, susijusius su mokyklos psichologo funkcijomis.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Pagalba turi būti derinama su mokymosi pagalba, specialiaja pedagogine pagalba, socialine pedagogine ir (ar) specialiaja pagalba.

17. Jei mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) nebendradarbiauja su mokykla dėl mokiniui reikalingos Pagalbos užtikrinimo, mokyklos vadovas gali kreiptis į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos arba jos teritorinį skyrių dėl vaiko teisių užtikrinimo ir jo teisėtų interesų gauti reikalingą Pagalbą ir ugdytis pagal galias ir gebėjimus.

18. Teikiant Pagalbą, asmens duomenys tvarkomi laikantis reikalavimų, nustatytų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų teisinę apsaugą.

19. Mokyklos psichologo pagalbos gavėjų žurnalas yra mokyklos dokumentacijos plano dalis, jis tvarkomas, traukiamas į apskaitą ir saugomas Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka. Kiti dokumentai apie Pagalbos gavėjus, jų problemų turinį ir teiktą Pagalbą laikomi konfidencialiais. Mokyklos psichologas atsako už tinkamą šių dokumentų tvarkymą, saugojimą ir sunaikinimą teisės aktų nustatyta tvarka.
